

Javaslat

„Cserkeszölő címere”

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette: Tálás-Molnár Erika

Cserkeszölő, 2024.02.26

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Tálas-Molnár Erika

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Tálas-Molnár Erika

Levelezési cím: 5465 Cserkeszölő Csokonai u 2c

Telefonszám: +36704249412

E-mail cím: molnarerika85@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Cserkeszölő címere**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:¹

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

igen
amely nemzetiség:²

nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: -----

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☒ települési	☐ tájegységi	☐ ágazati

amely értéktár neve: **Cserkeszölő Települési Értéktár**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása:

¹ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

² Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

Cserkeszlő címere álló, csúcsaiban csapott, csücskös talpú, négyelt pajzs. Jobb felső (1 számú) vörös mezejének zöld halmot mintázó udvarán fekete karóra felfutó zöld szőlőtőke áll, zöld levelei között aranyló szőlőfürtökkel. Bal felső (2. számú) aranymezejébe ezüsttel fodrozódó kék vízből szökőkútszerűen kék vízszög tör fel és hanyatlik alá. Jobb alsó (3. számú) aranymezejét két jobb-haránt kék pólya tagolja. Bal alsó (4. számú) vörös mezejébe aranyakkokkal ékes lebegő tölgyág hajlik balra zöld levelekkel, amelyet aranymarkolatú ezüstpengéjű szablya keresztesz. A pajzs felső élén ötágú, nyitott leveles korona (három levél között két ezüst gyöngy) aranylik, amelyet zafír-, rubin- és smaragdkövek ékesítenek.

A foszlányok jobbról kék és ezüst, balról vörös és arany.

Cserkeszlő címere valójában beszélő címer (tessera loquens). A település ugyanis a Tisza és Körös közében, az 1075-ből már adatolható Tiszakürt (Kurth) és az 1220-ban ispánnak is szállást adó Kunszentmárton (villa Mortun) közötti útszakasz közepe táján, mintegy félúton helyezkedik el. A Cserke halom homokját némelykor nyugatról a Tisza, máskor pedig a Körös vize mosta. Ennek állít emléket a 3. számú mező aranyát átszelő két kék pólya; maga az említett domb az 1. számú mezőben jelenik meg.

A hajdani ártéri vidéken a mocsári tölgy, a cserfa volt a meghatározó növény, amely bizonyos feltevések szerint a névadás indítéka is lehetett. (A szláv eredetű cser szó a magyar -ke kicsinyítővel "sarjerdő, cserjés" értelmű lehetett.) E területet a tatárjárás után kunok ülték meg, elsősorban pásztorkodással foglalkozva jurtákban éltek, szabad királyi népek voltak, akik az uralkodónak hadi szolgálattal tartoztak. Ezeket a tényeket jelképezi a tölgyágat keresztező szablya. (Persze nem lehetetlen az sem, hogy a Cserke helynév török személynévi eredetű - köznévi jelentése végső soron "nemezsátor, jurta" -, s éppen erre a korra utal vissza.)

Hivatalos okiratok szerint a szőlőművelés ezen a vidéken a XVIII-XIX. században indult meg nagyobb léptékkel, de nem lehet kizárni korábbi meglétét sem. (Pl. a Cserke nevet említő XIII. századi oklevél beszél az ő használatában lévő szőlőkről is!) Ezért szerepel az 1. számú mező zöld halmán a településnév második (-szőlő) tagjában is megjelenő szőlő.

Az 1952-ben e területen végzett mélyfúrások következtében magas hőfokú és jódtartalmú termásvíz tört a felszínre, amelyet gyógyfürdő üzemeltetésével hasznosít a közösség. Ennek jelképe a 2. számú mező ezüsttel fodrozott vizéből feltörő szökőkút.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Mint minden településnek Cserkeszlőnek is meg van a saját címere, mely jelképezi, jellemzi a települést a címer megalkotásának időszakában. Véleményem szerint településünk értéktárban méltó helyet érdemel, hiszen misem lehet nagyobb érték, mint a saját címerünk.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://www.nemzetijelkepek.hu/onkormanyzati-cimer/cserkeszolo-kozseg>

<https://dka.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=017046>

www.heraldry-wiki.com/wiki/Cserkeszlő

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja.

